

VERSLAG

Datum vergadering : 6 november 2023
Locatie : Stadhuis, Markt 22 in Wageningen

AANWEZIG

Mandaatcommissie

Dhr. V. (Victor) de Maret Tak : restauratiearchitect
Mevr. I. (Ingrid) Maaijwee : bouwhistorie
Dhr. M. (Maarten) van den Wijngaart : ambtelijk adviseur monumenten (geen commissielid)
Dhr. J. (Johan) Cornelis : secretaris/architect

OVERZICHT VERSLAG

- 1.0 MANDAATCOMMISSIE
- 2.0 DOOR DE SECRETARIS NAMENS DE COMMISSIE BEOORDEELDE PLANNEN
- 3.0 NOTULEN VAN DE VORIGE VERGADERING
- 4.0 ALGEMEEN

1.0 MANDAATCOMMISSIE

Monumentenplannen

Dossiernummer	: N.v.t.	Beoordeling nr.	: 2
Locatie	: Pabstsendam 2 in Wageningen, havenkantoor		
Omschrijving	: Verzoek tot aanwijzing als Gemeentelijk Monument		
Bijzonderheden	: -		

Helaas heeft de commissie niet ontvangen waar zij in het vorige advies om heeft verzocht. Vanuit de Richtlijnen bouwhistorisch onderzoek van de RCE en de Welstandsnota kon de commissie echter wel tot een advies komen met betrekking tot het verzoek tot aanwijzing als (gemeentelijk) monument.

Het havenkantoor, gebouwd op de fundamenten van het eerste stoomgemaal van Wageningen, bezit beperkt architectuurhistorische waarde. In de loop der tijd is het pand behoorlijk ingrijpend verbouwd, waardoor de oorspronkelijke situatie aanzienlijk is aangetast. Toch zijn er naar mening van de commissie voldoende punten die voor aanwijzing van dit gebouw pleiten.

Naast een aantal bouw- en architectuurhistorisch interessante elementen, zoals de onderbouw met steunberen, de dakrandafwerking, de belettering en het aangebouwde, nog wel vrij gave transformatorgebouw uit dezelfde bouwfase, scoort het gebouw voornamelijk hoog m.b.t. de volgende 'Algemene historische waarden (gerelateerd aan maatschappelijke ontwikkelingen)':

- Belang van het object/complex als uitdrukking van (een) culturele, sociaal-economische en/of geestelijke ontwikkeling(en);
- Belang van het object/complex als uitdrukking van (een) geografische, landschappelijke en/of bestuurlijke ontwikkeling(en);
- Belang van het object/complex als uitdrukking van (een) technische en/of typologische ontwikkeling(en).

Daarnaast op enkele punten van 'Ensemblewaarden (samenhang) en stedenbouwkundige waarden' en 'Waarden vanuit de gebruikshistorie (gerelateerd aan het object van onderzoek)':

- Belang van het object/complex wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van een streek, stad of wijk;
- Belang vanwege een (historische) functie, gebruik of productie in het object/complex.

In de Welstandsnota zijn de volgende punten, genoemd onder het kopje 'Welstandniveau bijzonder', relevant: 'Een bouwwerk gesitueerd binnen het met welstandsniveau BIJZONDER aangegeven gebied, alsmede een gemeentelijk of rijksmonument, voldoet aan redelijke eisen van welstand wanneer:

10. Kenmerkende en beeldbepalende onderdelen van de gevels, zoals dakranden, kozijnprofileringen, raamindelingen en glassoorten, de verschijningsvorm op samenhangende wijze ondersteunen;
11. Bij verbouwingen en restauraties de authenticiteit van het bouwwerk wordt gehandhaafd, versterkt of hersteld;
12. Bij verbouwingen en restauraties de samenhang in het gevelbeeld wordt gehandhaafd, versterkt of hersteld;
13. Bij verbouwingen en restauraties die beogen de duurzaamheid van het bouwwerk te vergroten, de voorgestelde zichtbare maatregelen voldoen aan de hiervoor benoemde criteria (1 t/m 12)'.

Deze punten zijn met name van belang wanneer het pand herbestemd en gerestaureerd zal worden. Daarbij is het te prefereren dat een eerdere fase (zo mogelijk de oorspronkelijke) wordt hersteld. Van de oorspronkelijke situatie is daarvoor voldoende documentatie aanwezig.

De commissie ziet in het voorgaande voldoende aanleiding om het gebouw een status van (gemeentelijk) monument te verlenen. Als gebouw met een voor Wageningen belangrijke geschiedenis, alsmede in relatie tot het naastgelegen, nieuwere gemaal met een status van rijksmonument. Het pand zal met

---

name voor de toekomst (na restauratie) waardevol blijken voor Wageningen als wezenlijk onderdeel van de haven, die mogelijk ooit een minder industrieel karakter zal krijgen.

Conclusie: De commissie adviseert positief op het verzoek tot aanwijzing van het havenkantoor (met transformatorhuisje) als gemeentelijk monument.

Dossiernummer : **2023W1863**
Locatie : **Bowlespark 14 in Wageningen**
Omschrijving : Het plaatsen van Fineo vacuümglas aan de voorzijde van de woning
Bijzonderheden : Gemeentelijk monument Beoordeling nr. : 2

De commissie had als aanvulling schetsen of foto's van de binnenzijde van de verschillende ramen verwacht. De eventueel hier nog aanwezige raamprofileringen zijn namelijk van belang voor de beoordeling of er bij het aanpassen van de ramen voor een beglazing met een grotere dikte monumentaal waardevolle onderdelen aangetast zouden worden. Een kleine inspectie van de buitenzijde op locatie laat zien dat waarschijnlijk alleen de bovenlichten van de getoogde ramen nog oorspronkelijk zijn. Het getoogde raam boven de voordeur blijft in het plan ongewijzigd, maar de andere twee zullen worden voorzien van de vacuüm-beglazing. De andere vensters lijken recenter te zijn en bevatten volgens eerdere gegevens geen binnen-profileringen.

De commissie is akkoord met het plan, mits er geen historische profileringen van oorspronkelijk raamhout verloren gaan. Bij aanwezigheid van dergelijke profileringen dient onderstaand detail te worden gevolgd, waarbij de minimale afstand van de uitgefreesde glassponning tot de betreffende profilering ca. 5mm bedraagt en de afwerking met stopverf (stopverfvervanger) minimaal 8mm bedraagt.

Conclusie: Met inachtneming van bovenstaande **voldoet** het plan aan redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onderdeel b van de Woningwet en aan Artikel 16 van de 'Erfgoedverordening Wageningen 2019.

Dossiernummer : **2023W1908**
Locatie : **Generaal Foulkesweg 25 in Wageningen**
Omschrijving : Plaatsen van zonnepanelen
Bijzonderheden : Gemeentelijk monument Beoordeling nr. : 1

De commissie heeft de ingediende stukken voor de plaatsing van PV-panelen op dit gemeentelijke monument bekeken. Volgens de richtlijnen zijn PV-panelen slechts toegestaan op één dakvlak en dient daarbij als één gesloten vlak te zijn vormgegeven.

De aanvrager heeft drie varianten aangeleverd, waarbij de voorkeur van de aanvrager uitgaat naar variant 3. De commissie kan echter niet instemmen met deze variant, aangezien deze aan beide richtlijnen niet kan voldoen. Ondanks dat de panelen verder achterop het dak liggen, zijn ze met name aan de oostzijde goed zichtbaar. Het legplan is daarnaast onrustig, doordat deze om dakopeningen heen is gelegd.

Van de aangeleverde varianten geeft de commissie de voorkeur aan variant 2, met twee smalle stroken panelen op de beide dakvlakken. Dit wijkt bij uitzondering af van de richtlijn, aangezien dit het aantal panelen op het meer zichtbare oostelijke dakvlak (zoals bij variant 1) aanzienlijk beperkt. Het enkel plaatsen van de panelen op het westelijke dakvlak lijkt namelijk niet mogelijk.

Meest ideaal zou zijn als het bijgebouw gebruikt kan worden voor de plaatsing van de PV-panelen, eventueel aangevuld met een doorgaande horizontale strook panelen op het westelijke dakvlak. Deze optie geeft de commissie graag nog als suggestie mee. Daarmee blijft het meest zichtbare oostelijke dakvlak dan vrij van PV-panelen.

Conclusie: Het getoonde legplan variant 2 **voldoet** (bij uitzondering) aan redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onderdeel b van de Woningwet en aan Artikel 16 van de 'Erfgoedverordening Wageningen 2019.

Welstandsplannen

Dossiernummer : **2023W2058**
Locatie : **Bergstraat 2 in Wageningen**
Omschrijving : Het verbouwen van de voorgevel, achtergevel en intern.
Bijzonderheden : - Beoordeling nr. : 2

Naar aanleiding van het eerder verleende advies is er een aangepast plan ingediend. Ook zijn er principedetails aan de stukken toegevoegd. De commissie is nog niet helemaal gelukkig met de uitwerking van het kozijn aan de voorzijde; zo zijn de bovenlichten niet goed van verhouding en er zijn twijfels bij de detaillering. Voor een zorgvuldige beoordeling vindt de behandeling van dit plan plaats op locatie bij het pand aan de Bergstraat 2. De eigenaar, de architect en de kozijnfabrikant zijn aanwezig. De commissieleden denken mee aan een mogelijke oplossing om de nieuwe pui beter in verhouding te krijgen en meer lijkend op de oorspronkelijke pui. Geadviseerd wordt om het nieuwe kozijn en de pilasters iets vóór de gevel te plaatsen zodat er meer ruimte ontstaat om het doel te bereiken. In de oorspronkelijke situatie stonden de pilasters ook iets naar voren geplaatst. Conclusie: De commissie is van mening dat het ontwerp nog **niet voldoet** aan de in de welstandsnota genoemde criteria maar ziet een aangepast plan met vertrouwen tegemoet.

Dossiernummer : **2023W2194**
Locatie : **Hoogstraat 25 in Wageningen**
Omschrijving : Het verbouwen van de winkel tot appartementen
Bijzonderheden : Vervolg op dossier 2023VP453 Beoordeling nr. : 1

Het plan betreft op hoofdlijnen het verbouwen van het pand tot appartementen. De begane grond blijft bestemd als commerciële ruimte. Op enkele ondergeschikte aanpassingen na blijven de gevels van het pand zo goed als gehandhaafd. De hoofdentree naar de appartementen is aan de achterzijde gepositioneerd, op de plaats van de bestaande lift. De hoofdingang zelf is hierdoor enigszins verstopt en niet goed zichtbaar. Dit verdient een nadere studie. De getekende hoogte van het trappenhuis lijkt niet noodzakelijk en daarom adviseert de commissie om de hoogte af te stemmen op de hoogte van het hoofdgebouw. Ook adviseert de commissie om de dichte panelen zoveel mogelijk te laten vervallen. Een transparant trappenhuis met een gelijkmatige verdeling van stijlen en dorpels geeft een ranker- en rustiger beeld. De staalconstructie en de stalen trappen staan dan los van de vliesgevels. Geadviseerd wordt om de staalconstructie en de trappen in een donker kleur uit te voeren. Conclusie: De commissie is van mening dat het ontwerp nog niet geheel voldoet aan de in de welstandsnota genoemde criteria, maar als het aan bovenstaande wordt aangepast is er zicht op een positief advies.

2.0 DOOR DE SECRETARIS NAMENS DE COMMISSIE BEOORDEELDE PLANNEN

Dossiernummer : **2023W2185**
Locatie : **Hoogstraat 76 in Wageningen**
Omschrijving : Het plaatsen van gevelreclame
Bijzonderheden : - Beoordeling nr. : 1

De commissie is van mening dat het ontwerp **voldoet** aan de in de welstandsnota genoemde criteria.

3.0 NOTULEN VAN DE VORIGE VERGADERING

Het verslag van de vergadering van 23 oktober 2023 werd akkoord bevonden.

4.0 ALGEMEEN

De volgende vergadering van de commissie zal worden gehouden op 20 november 2023.

De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit van de Gemeente Wageningen,
Namens deze,

Dhr. J. (Johan) Cornelis, secretaris